

MUHASEBE DÜNYASINDAN HABERLER

Hazırlayan : Dr. Kadir GÜRDAL*

TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI KURULU (TMSK)

Kamuoyunun Görüşlerine Açılan Temel Muhasebe Terimleri

Avrupa Birliği üyesi ülkelerin borsaya kayıtlı şirketler ve bankalar için 2005 yılından itibaren Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nı (IAS/IFRS) uygulamaya başlayacak olmaları, Türkiye'nin de bu yönde niyet belirtmiş olması, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK'nın) bu içerikte düzenlemeler yapmaları ve temel yasa durumundaki yeni Türk Ticaret Kanunu taslağına, TMSK tarafından yayınlanacak standartların uluslararası muhasebe standartlarına uyumlu olması yönünde hüküm konmuş olması üzerine; yayınlanacak Türkiye Muhasebe Standartları'nın, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'na uyumu konusunda TMSK tarafından strateji kararı alınmıştır

Yayınlanacak Türkiye Muhasebe Stan-

dartları'nın, uluslararası platformlarda kabul görmesi için IAS/IFRS setinin resmi çevirisine gereksinim olduğunun belirlenmesi üzerine, Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) ile ortak bir çalışma başlatılmıştır

Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu tarafından yayınlanacak muhasebe standartlarında bir taraftan kavram birlikteliğinin sağlanması ve diğer taraftan uygulamalara yansıtılacak Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'ndaki teknik kavramların Türkçe karşılıklarının belirlenmesi amacıyla, akademisyenlerden oluşturulan bir komisyon tarafından IFRS'de geçen 1000'i aşkın temel muhasebe terimi üzerinde bir çeviri çalışması yapılmıştır

Bu taslak çalışmada terimlerin bire bir sözlük anlamları yerine, uygulamada yerleşmiş kavramlara öncelik verilmiştir. Buna karşın; her ikisi de teknik terim olarak kullanılmakta olan Arapça ve Fransızca kökenli “mali tablo” ve “finansal tablo” terimlerinden ikincisine yer verilmiştir.

* Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İşletme Bölümü Muhasebe-Finansman Anabilim Dalı
e-posta: kgurdal@politics.ankara.edu.tr

Taslaktaki bazı terimlerin karşısında aynı anlama gelen birden fazla Türkçe karşılık bulunmaktadır. Bunlar, alınacak öneriler doğrultusunda tek terime dönüştürülecektir. Listedekilerden farklı önerilerin değerlendirileceği de belirtilmektedir.

Taslak terimler www.tmsk.org.tr adresli internet sayfasından incelenebilmektedir.

Türkiye Muhasebe Standartları İkinci Taslak Metinleri

Türkiye Muhasebe Standartları'nın, IAS/IFRS'ye uyumu konusunda uluslararası platformlarda akredite olabilmesi için Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) ile ortak bir resmi çeviri çalışmasına başlanmış bulunmaktadır. Çeviriler, IASB tarafından uygun görülen bilim adamları ve deneyimli uzmanlardan oluşan TMSK'ya ait çalışma komisyonu tarafından yapılmaktadır.

Geçmişte yapılan çalışmaları değerlendirmek amacıyla, daha önce TÜRMOB bünyesindeki Türkiye Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu (TMUDESK) tarafından yayınlanan IAS uyumlu 20 adet Türkiye Muhasebe Standardı, ilk taslak metinler olarak kamuoyunun görüşlerine sunulmuştu. Bu defa, IAS'lerde zaman içinde oluşan değişiklikleri de dikkate almak suretiyle yapılan yeni çeviri metinleri ikinci taslak olarak kamuoyunun görüşlerine sunulmuştur. Bunları, kısa zamanda çevirisi tamamlanan diğer standart taslakları izleyecektir.

Uluslararası muhasebe standartları seti bir bütün olup, standartlarda zaman zaman birbirlerine gönderme yapılmaktadır. Çevirilerde orijinal İngilizce metinlerde yer alan göndermeler aynen korunmuş olup, bu hususlar nihai taslak metinlerin hazırlanması aşamasında gözden geçirilecektir.

Avrupa Birliği üyesi ülkelerde borsaya kote şirketler itibarıyla 2005 yılından itibaren IAS/IFRS uygulamasına geçilecektir. Ülkemizde de SPK ile BDDK, kendi sektörleri için IAS/IFRS uyumlu tebliğlerini yayınlamışlardır.

Bu arada, Adalet Bakanlığınca hazırlanan yeni Türk Ticaret Kanunu Tasarısı taslağına, daha kapsamlı olarak tüm işletmeleri bağlayacak şekilde, muhasebe ve finansal raporlama konularında Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu tarafından yayınlanacak muhasebe standartlarına uyulacağına dair hüküm konmuş; bu standartların uluslararası muhasebe standartlarına uyumlu olması gerektiği hususu da ayrıca vurgulanmıştır.

Diğer taraftan, BDDK tarafından Bankalar Kanunu'nun yerini almak üzere hazırlanan Kredi Kuruluşları Kanunu tasarısı taslağında, muhasebe ve finansal raporlama konularında yapılacak düzenlemelerde Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu'nun görüşünün alınacağı belirtilmektedir.

Bu gelişmeler yakın gelecekte; gerek uygulama ve gerekse kuram ve öğretilerde artık Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu'nca yayınlanacak standartların geçerli olacağını ve ülkede halen yürürlükte bulunan muhasebe ve finansal raporlamaya ilişkin düzenlemelerin bu standartlara uyumlu hale getirileceğini göstermektedir.

SERMAYE PİYASASI KURULU

(SPK)

Seri: XI No: 25 Tebliği'ne Eklenecek Standartlara İlişkin Taslaklar

SPK'nın Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS) ile uyumlu Seri:XI, No:25 sayılı "Sermaye Piyasasında Muhasebe Standartları Hakkında Tebliğ"i 15.11.2003 tarih ve 25290 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır. Buna göre, hisse senetleri borsada işlem gören şirketler, yatırım ortaklıkları, hisse senetleri borsada işlem görsün veya görmesin tüm aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri ile bu işletmelerin bağlı ortaklığı, müşterek yönetime tabi ortaklığı ve iştiraki konumunda olan ve konsolidasyon kapsamı dışında tutulmamış olan şirketler; 01.01.2005 tarihinden sonra sona eren ilk ara mali tablolarından geçerli olmak üzere, Seri:XI, No:25 sayılı Tebliğ/UFRS kapsamında, asgari formatları SPK'nın 10.12.2004 tarih ve

1604 sayılı Kararı ile belirlenen ve 06-10.12.2004 tarih ve 2004/51 sayılı SPK Haftalık Bülteni'nde yayımlanan, mali tablo ve rapor düzenlemekle yükümlüdür.

Ancak, yürürlük tarihi itibarıyla UFRS'ye tam uyumlu olan Seri:XI, No:25 sayılı Tebliğ'in yürürlüğe girmesinden sonra, UFRS'ye yeni standartlar eklenmiş olduğu dikkate alınarak, bu standartların Seri: XI, No: 25 Tebliğ'i ile uyumlaştırılmasına yönelik bir çalışma başlatılmıştır. Eklenen yeni standartlar şunlardır:

UFRS-1: İlk Uygulama Dönemi (IFRS-1: First Time Adoption of IFRS)

UFRS-2: Hisseye Dayalı Ödemeler (IFRS-2: Share-based Payment)

UFRS-3: İşletme Birleşmeleri (IFRS-3: Business Combinations)

UFRS-4: Sigorta Sözleşmeleri (IFRS-4: Insurance Contracts)

UFRS-5: Satılmak Üzere Elde Tutulan Cari Olmayan Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler (IFRS-5: Non-current Assets Held for Sale and Discontinued Operations)

UFRS-4 sigortacılık sektörüne ilişkin olup, Hazine Müsteşarlığı tarafından UFRS'ye uyumlu muhasebe standartlarına yönelik düzenleme çalışmaları yürütülmektedir. Sermaye Piyasası Kanunu'nun 50/a maddesi uyarınca bu standartla ilgili olarak SPK tarafından ek bir çalışma yürütülmemektedir.

Bu çerçevede, sigorta sözleşmelerine ilişkin UFRS-4 hariç olmak üzere, diğer yeni yayınlanan UFRS'lere ilişkin olarak hazırlanan ve Seri:XI, No:25 sayılı Tebliğ'e eklenmesi planlanan düzenleme taslakları, 31.01.2005 tarihine kadar kamuoyunun görüşlerine açılmış bulunmaktadır.

Seri: XI, No: 25 Tebliği Uyarınca Düzenlenecek Finansal Tablolar

15.11.2003 tarih ve 25290 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan; Uluslararası Finansal

Raporlama Standartları (UFRS) ile uyumlu Seri:XI, No:25 sayılı "Sermaye Piyasasında Muhasebe Standartları Hakkında Tebliği", hisse senetleri borsada işlem gören şirketler, yatırım ortaklıkları, hisse senetleri borsada işlem görsün veya görmesin tüm aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri ile bu işletmelerin bağlı ortaklığı, müşterek yönetime tabi ortaklığı ve iştiraki konumunda olan ve konsolidasyon kapsamı dışında tutulmamış olan şirketler için 01.01.2005 tarihinden sonra sona eren ilk ara mali tablolardan geçerli olmak üzere yürürlükte bulunmaktadır.

Konuya ilişkin olarak, UFRS'de standart bir mali tablo ve dipnot formatı öngörülmemiş olmakla birlikte, Türkiye'de sermaye piyasalarında UFRS ile uyumlu muhasebe standartlarının ilk defa uygulanıyor olması nedeniyle, finansal verinin mali tablolardaki gösteriminde tutarlılığın ve karşılaştırılabilirliğin sağlanmasını teminen, SPK Karar Organı'nın 10.12.2004 tarih ve 1604 sayılı Kararı uyarınca, Seri:XI, No:25 sayılı Tebliğ'in zorunlu uygulamasından itibaren, UFRS uygulamasını benimseyenler dahil, tebliğin ekindeki Mali Tablo ve Dipnot formatları ile Kullanım Kılavuzunda belirtilen açıklamaların esas alınması gerekmektedir.

Nakit akım tablosu ile öz sermaye değişim tablosu ise anılan Tebliğ'in ilgili Kısımlarında ("Kısım No:3-Ara Mali Tablolar" ve "Kısım No:4-Nakit Akım Tablosu") belirlendiği şekilde düzenlenmeye devam edilecektir.

ULUSLARARASI MUHASEBECİLER FEDERASYONU

(International Federation of Accountants -
IFAC)

IFRS'ye Geçişte Denetim Sorunları

IFRS'nin ilk kez uygulanmasında denetim yapanların karşılaşılabilecekleri raporlama sorunlarıyla ilgili olarak bir yayın hazırlandı. "First-Time Adoption of IFRSs, Guidance for Auditors on Reporting Issues" ismini taşıyan bu yayına <http://www.ifac.org/Store> adresli web sayfasından ulaşmak mümkündür.

Merit 2004 Yarışması Sonuçları

IFAC'ın İşletme Muhasebecileri Komitesi (Professional Accountants in Business - PAIB - Committee), 2004 yılının ödül kazanan 10 makalesini açıkladı. Yönetim muhasebesine önemli katkılar sağladığı düşünülen makalelerin ödülendirilmesine yönelik olarak her yıl düzenlenen yarışmada; 2004 yılında birinciliği “Ahlaki Etkinliğin Sağlanması (Ensuring Ethical Effectiveness)” başlıklı makale kazandı.

İlk olarak AICPA Journal of Accountancy adlı dergide yayınlanan makale Randy Myers tarafından kaleme alındı. Makalede; halka açık şirketler tarafından, Sarbanes - Oxley Yasası gereği üst düzey finansal yetkililer için etik kuralları oluşturulup oluşturulmadığı araştırılmaktadır.

Ödül kazanan diğer makalelerde; risk yönetimi, finansman fonksiyonu, entelektüel sermaye tabloları, yeni bir yönetim muhasebesi mantığının ortaya çıkışı, merkezi hükümette ta hakuk esaslı muhasebe gibi konular incelenmektedir. Bu makaleler ilk olarak CMA Canada, the Institute of Chartered Accountants in England and Wales, the Institute of Management Accountants (U.S.), Chartered Institute of Management Accountants (U.K.) ve the Chartered Institute of Public Finance and Accountancy kurumlarının dergilerinde yayınlanmıştır.

Makaleler http://www.ifac.org/Members/Downloads/FMA-2004_Articles_of_Merit.pdf adresli web sayfasından elde edilebilmektedir.

Uluslararası Standartlara Uyumla İlgili Uluslararası Yayın

IFAC; IFRS'nin ve Uluslararası Denetim Standartları'nın (International Standards on Auditing - ISAs) uygulanmasında karşılaşılan sorunların belirlendiği, uluslararası standartların uyumlaştırılması sırasında başarının sağlanması için finansal raporlama zincirindeki tüm kesimlerin yapması gerekenlerin önerildiği bir yayın hazırladı.

“Challenges and Successes in Implementing International Standards: Achieving Convergence to IFRSs and ISAs” isimli çalışma aynı zamanda diğer ülkelere örnek olması amacıyla başarılı uygulamalardan örnekler de içermektedir.

Çalışma www.ifac.org adresli web sayfasından elde edilebilmektedir.

Muhasebecilerin İşletmelerdeki Rolü ve Önemi

Gelişmiş ülkelerde işletmelerde uzman muhasebecilerin güvenin sağlanmasına yardımcı olmak, yönetim kararlarının alınmasında ve stratejik gelişimin sağlanmasında yol gösterici olmak, şirket bütünlüğünün sağlanmasında yardımcı olmak gibi önemli görevler üstlendiği bilinmektedir. Muhasebecilerin işletmelerde üstlendikleri rol ve taşıdıkları önem, IFAC tarafından yayınlanan “The Diverse Roles of Professional Accountants in Business” isimli çalışmada bir kez daha vurgulanmaktadır. Kitapçıkta, 11 farklı ülkeden 16 kurumun üst düzey muhasebecileri ile yapılan röportajlar yer almaktadır.

Sıkça sorulan “Muhasebeci bir işletmede tam olarak ne yapar?” sorusuna yanıt arayan çalışmada öne çıkan bazı ortak noktalar şunlardır:

-İşletmelerde muhasebecilerin yaptıkları iş son yıllarda önemli ölçüde değişmiştir. Günümüzde muhasebeciler, üretilen rakamların kullanılması kadar, stratejik kararlar ve güvenle ilgili çalışmalarda da yer almaktadır.

-Artan karmaşık işletme ve muhasebe konuları karşısında ayakta kalabilmek için mesleki eğitimin sürdürülmesi gerekmektedir.

-İşletmelerdeki uzman muhasebeciler, şirket yönetişiminde anahtar roller üstlenmekte ve kendilerini “bütünleşmenin liderleri” olarak görmektedirler.

Kitap, www.ifac.org adresli web sayfasından ücretsiz olarak elde edilebilmektedir.

ULUSLARARASI MUHASEBE STANDARTLARI KURULU

(International Accounting Standards Board
- IASB)

IFRS-6 yayınlandı

IASB, Uluslararası Finansal Raporlama Standardı - 6: Maden Kaynaklarının Aranması ve Değerlemesi (International Financial Reporting Standard 6: Exploration for and Evaluation of Mineral Resources) standardını yayınladı.

Standardın yayımlanmasıyla birlikte; IASB tarafından arama ve değerlendirilmesinin muhasebeleştirilmesine yönelik ilk düzenleme yapılmış, dünya genelinde çok farklı uygulamaları içeren maden çıkarma işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ile ilgili olarak IASB'in uyumu sağlama projesinin ilk adımı da tamamlanmış oldu.

AVRUPA MUHASEBECİLER BİRLİĞİ

(The European Federation of Accountants -
Federation des Experts Comptables
Europeens - FEE)

Avrupa'da Kamu Sektörü de Uluslararası Standartlar Yolunda

Avrupa Komisyonu ile FEE tarafından üst düzeyde düzenlenen bir toplantıda, hükümetlerce yapılan finansal raporlamanın geliştirilmesi ve güçlendirilmesi açısından Uluslararası Kamu Sektörü Muhasebe Standartları'nın (International Public Sector Accounting Standards - IPSASs) gerekli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Avrupa genelinde gayri safi hasılanın %40'ının kamu sektörü tarafından üretildiği ve kamu sektörünün nakit esaslı raporlamadan tahakkuk esaslı raporlamaya yöneldiği belirtilerek, kamu sektörünün gereklerini karşılayacak güçlü standartlara gereksinim duyulduğu belirlenmiştir. IFAC, bu nitelikteki muhasebe standartlarını bir set halinde yayınlamıştır.

Nakit esaslı muhasebenin eksiklikleri ve tahakkuk esaslı muhasebenin yararları da dikka-

te alınarak pek çok ülkede kamu sektöründe bu dönüşüm yaşanmaktadır. IPSAS'a yönelmeyi destekleyen FEE, kamu kurumları ile muhasebe meslek örgütlerinin yakın bir işbirliği içinde olması gerektiğini vurgulamaktadır. Özel sektördeki tahakkuk esaslı muhasebeyle ilgili bilgi birikiminin kamu sektörünün özellikli işlemleriyle birleştirilmesi her iki kesim açısından da yararlıdır.

Tahakkuk esasına geçişle ilgili olarak üye ülkelerin farklı aşamada oldukları bilinmektedir. Avrupa Komisyonu ve diğer Avrupa Birliği kuruluşları uyumun 2005 yılı içinde tamamlanması yönünde çalışmalarını sürdürmektedir.

KOBİ'lerdeki İşletme Başarısızlıklarından Kaçınmak

Avrupa ekonomisi kapsamındaki işletmelerin %99'unun KOBİ'lerden oluştuğu, toplam işgücünün 2/3'ünün yine KOBİ'lerde olduğu belirtilmektedir. Bu nedenle KOBİ'lere yönelik tehditlerin önlenmesi hem KOBİ'ler, hem çeşitli çıkar grupları hem de bir bütün olarak Avrupa Birliği ekonomisi için bir gerekliliktir.

Bu kapsamda FEE, İşletme Başarısızlığından Kaçınma - KOBİ'ler için Uygulamalı Rehber (Avoiding Business Failure - a practical guide for SMEs) isimli bir yayın hazırlamıştır. Ücretsiz olarak elde edilebilen bu yayın; işletme başarısızlıklarının en belgin içsel ve dışsal nedenlerini incelemekte, bu başarısızlığın işletme ve çıkar grupları üzerindeki etkilerini ele almakta ve işletme başarısızlığından kaçınmak için uygun görülen önleyici ölçüleri analiz ederek KOBİ girişimcilerine uygulanabilir bilgiler sunmaktadır.

KOBİ'ler büyük işletmelere göre daha fazla risk alma eğilimindedirler. KOBİ muhasebecileri de, işletmeleri üzerindeki etkilerin farkında olmak durumundadırlar. Bu konuda uzmanlaşmış nitelikli muhasebeciler, KOBİ'lerin ömürlerinin her aşamasında girişimcilere önerilerde ve yardımlarda bulunacak bilgi ve uzmanlığa sahiptir. Gelişmiş ülkelerde KOBİ girişimcileri işletme ile ilgili önerileri açısından genellikle muhasebecilere güvenirlir. FEE de bu açı-

dan yararlı olması amacıyla bu rehberi yayınlamıştır. İşletmenin gelişim sürecinin, risk yönetiminin ve iç kontrolünün izlenmesi, kredi kuruluşlarından finansal kaynakların sağlanması açılarından gönüllü denetimin önemi de vurgulanmaktadır.

AB Muhasebe Yönergelerinde Revizyon Hazırlığı

Avrupa Komisyonu, şirketlerin finansal raporlarının güvenilirliğini artırmak için AB Muhasebe Yönergeleri ile ilgili dört önemli revizyon yapmayı amaçlamaktadır. Bunlardan ilki; kurul üyelerinin, finansal tablolar ve finansal olmayan bilgilerden diğer yetkililerle birlikte sorumlu olmalarını sağlamak yönündedir. İkinci; borsalara kayıtlı olmayan şirketlerin ilişkili şirketlerle yaptıkları işlemlerin daha şeffaf duruma getirilmesidir. Üçüncüsü; tüm şirketlerin bilanço dışı düzenlemeleri ile ilgili tüm bilgileri sunmalarının sağlanmasıdır. Dördüncüsü; borsalara kayıtlı şirketlerin yıllık "Şirket Yönetişim Raporu" yayınlamalarıdır.

Son yıllarda yaşanan finansal skandalların, yatırımcıların ve kamuoyunun hile ve dolandırıcılıklara karşı korunması gerektirdiği görüşünden hareketle bu düzenlemeler yapılmaktadır. Piyasalara karşı beyanatları nedeniyle şirket kurullarına sorumluluklar yüklenerek, ilişkili şirketlerle yapılan işlemlerin açıklanmasını sağlayarak, bilanço dışı işlemleri hesaplara yansıtarak ve şirketlerin nasıl yönetildiklerini piyasaların da bilmesini sağlayarak AB sermaye piyasalarına olan güvenin artırılması ve yolsuzlukların azaltılması amaçlanmaktadır.

Taslaqların yılın ilk aylarında tartışılması planlanmaktadır. Konuyla ilgili ayrıntılı bilgiler www.europa.eu.int adresli Avrupa Komisyonu web sayfasındaki Finansal Raporlama ile ilgili kısımlardan elde edilmektedir.

A.B.D. BELGELİ MUHASEBE UZMANLARI ENSTİTÜSÜ

(American Institute of Certified Public Accountants - AICPA)

XBRL Kullanımının Yaygınlaşması

ABD Sermaye Piyasası Kurulu (Securities and Exchange Commission - SEC) XBRL uzantılı verilerin kullanımını serbest bıraktı. AICPA bu kararı; işletmelerin, finansal raporların elde edilmesi ve modernize edilmesinde önemli bir adım olan XBRL kullanımına geçmeleri için uygun bir zaman olarak değerlendirmektedir. SEC, finansal tabloların oluşturulmasında gönüllü bir dosyalama programı olan XBRL'nin ve diğer olası raporlama yöntemlerinin geliştirilmesi konusunda görüşler de toplamaktadır.

XBRL (Extensible Business Reporting Language), işletmenin bütünü için raporlama değer zincirinde yararlar sağlayan bir sistemdir. XBRL, farklı ülkelerden 250'den fazla üyesi bulunan, işletme verileri ile finansal verilerin elektronik ortamda aktarılmasını sağlayan bir ortak dildir. Finansal tablo hazırlayan işletmeler kadar, bu bilgileri kullanan sermaye piyasaları ve yatırımcılar da bu sistemden yararlanabilmektedir. XBRL'nin, aynı zamanda, finansal bilgilerin zamanında sunulması ve verilerin doğruluğu konularında da gelişmeler sağladığı belirtilmektedir.

AICPA bu sistemin özellikle halka açık şirketlerde yaygınlaşması ve raporlama sürecinin bir parçası olması yönünde girişimlerde ve çalışmalarda bulunmaktadır. Finansal yönetim, denetim, bilgi teknolojileri alanında çalışan AICPA üyelerinin iç ve dış karar alıcıları için hazırlanan işletme raporları ve finansal raporların hazırlanmasında yarar sağlayacakları; bilgilerin

yatırımcılara, analistlere, borç verenlere ve diğer çıkar çevrelerine daha doğru yönlendirebilecekleri de belirtilmektedir.

www.xbrl.org adresli internet sitesinde XBRL hakkında ayrıntılı bilgiler bulunmaktadır

Muhasebe Mesleği Değişimi Kabul Etmelidir!

AICPA, muhasebe meslek mensuplarını değişimi kabul etmeye ve kamu çıkarlarına hizmet etmek için ilgili düzenleyici kurullarla ortak hareket içerisinde olmaya çağırılmaktadır. Değişim, meslekle ilgili olarak ortaya çıkan yeni tehditlerin karşılanması açısından çok önemlidir. Ortak hareket etmek ise şu şekilde algılanmalıdır: Meslek mensuplarının mesleki açıdan en değerli varlığı (aktif), pazarda oluşturdukları güvendir. Düzenleyici kuruluşlar meslek için önemli bir rol oynarlar ancak bu rol asgari gerekleri ve kuralları ortaya koymakla sınırlıdır. Meslek mensubu bu asgari gerekleri aşmalıdır, daha yüksek hedefler belirlemeli ve bu hedeflerin gereklerini yapmalıdır. Muhasebecilik mesleğini yönlendirmesi gereken temel güdü bu olmalıdır.

AVUSTRALYA CPA

(CPA Australia)

IFRS Yolu Uzun ve İnce!

IFRS'nin 2005 yılında uygulanmaya başlanması yönünde öncü ülkelerden birisi olan Avustralya'da dönüşümün kolay olmayacağı belirtilmektedir.

Avustralya'da muhasebe örgütlerini de içerecek şekilde, finansal raporlama zincirindeki tüm üyelerin uluslararası standartlara geçişle ilgili olarak üstlenmesi gereken sorumluluklar belirlenmiştir. Geçişle ilgili geniş bir zaman dilimine sahip olmakla birlikte, finansal raporlamayla ilgili bazı yeni yükümlülüklerin anlaşıl-

masında eksiklikler olduğu saptanmıştır. Yönetimin her kademesinin, personelin nitelikli olarak yetiştirilmesi ve planlananların takvime uygun şekilde gerçekleştirilmesi konularında sorumluluklarının olduğu da vurgulanmaktadır. Meslek örgütünün bu konuda her türlü destek ve eğitimi vermeye çalıştığı da belirtilmektedir.

Uygulamanın KOBİ'lerle ilgili olarak özellik taşıması gerektiği de belirtilmektedir. Göreceli olarak daha basit işlemlere sahip bu işletmelerin geçişten olumsuz etkilenmemesi yönünde çalışmalar yapılmaktadır.

Avustralya şirketlerinin henüz yeteri kadar hazır olmadıkları yapılan anketlerde de ortaya çıkmaktadır. Borsaya kote şirketler arasında yapılan bir ankette şirketlerin %90'ının IFRS uygulamasının önemini kavradığı, bununla birlikte %85'inin ise değişimi zamanında gerçekleştirme konusunda yeterli birikime sahip olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Şirketlerin %75'i, 2005 yılındaki ilk IFRS raporlamasında bilgi kaybı ol maması için önemli çalışmalar yapılması gerektiğinin farkındadırlar. Bununla birlikte, şirketlerin sadece %61'inin dönüşüm projesi için tam gün çalışma uyguladıkları da saptanmıştır.

Bu sonuçlar, şirketler için bir uyarı olarak değerlendirilmektedir. Uygulamada karşılaşılmaması beklenen önemli bir sorun da, gerekli bilgileri üretecek olan bilgi teknolojilerinin nasıl uyarlanacağıdır. IFRS'ye uyumlu bilgi üretecek bilgi teknolojilerine sahip şirketler ankete katılan şirketlerin sadece %24'ünü oluşturmaktadır.

Avustralya meslek örgütü finans, muhasebe ve işletme çalışanlarının karşısındaki en önemli hedefi, özellikle küreselleşmeyle ortaya çıkan uluslararası arenada kişisel becerilerini geliştirmek olarak görmektedir. Üyelerinin ömür boyu eğitimi sürdürmeleri ve uluslararası finansal raporlama standartlarını bu hedefe ulaşmada bir araç olarak kullanmaları gerektiği de belirtilmektedir.

**KANADA BELGELİ MUHASEBE
UZMANLARI ENSTİTÜSÜ****(Canadian Institute of Chartered
Accountants - CICA)****Raporlamada Şeffaflığın Artırılma-
sında Yeni Teknoloji Standardı**

XBRL Kanada Yürütme Komitesi, XBRL kullanımında yararlanılmak üzere bir muhasebe terimleri sözlüğü yayınladı. Sözlük, XBRL tarafından da resmi olarak kabul gördü.

XBRL, işletme bilgilerinin değişimi için geliştirilmiş bir veri standardıdır. XBRL standardı ve Kanada'da yayınlanan sözlük için telif hakkı ödenmesi gerekmemektedir. XBRL yazılımının; bilgilerin daha iyi anlaşılması ve yorumlanması açısından yatırımcılar ve analizciler için bilgilerin daha şeffaf duruma gelmesini sağla-

ması beklenmektedir. İşletme bilgilerinin bilgisayarlara tekrar girilmesi ve yerleştirilmesi için gerekli zaman açısından önemli tasarruflar sağlayacaktır. Böylece analiz ve karşılaştırmalar için daha fazla zaman kalmaktadır.

**JAPONYA MUHASEBE STANDARTLARI
KURULU****(Accounting Standards Board of Japan -
ASBJ)****IFRS İçin İşbirliği**

IASB ve ASBJ, uyum hedefine ulaşabilmek için IFRS ile Japon muhasebe standartları arasındaki farkların en aza indirilmesi amacıyla görüşmelere başladılar. Bu çalışmalar, muhasebe standartları açısından uyuma ek olarak, küresel sermaye piyasalarının geliştirilmesi açısından da önemli çabalar olarak kabul edilmektedir.